

Vårdprogram njurtransplantation, Matchning av donator och mottagare

Blodgruppskompatibilitet

Vid solidorgan transplantation kan samma principer gälla som vid blodgivning dvs blodgruppskompatibilitet. I första hand eftersträvas blodgruppsidentitet (dvs A till A, B till B osv) och i andra hand kan regeln att blodgrupp O är universalgivare och AB universal-mottagare användas. Numera kan även transplantation över blodgruppsbarriären genomföras efter särskild förbehandling av mottagaren.

Vid njurtransplantation från avlidna givare är huvudregeln att donatorn och mottagaren alltid skall ha samma blodgrupp. Skälet är främst att mottagare som väntar på blodgrupp O annars skulle missgynnas. I vissa extrema undantagsfall kan man tänka sig att frångå regeln, och t ex använda en O-donator till en mottagare med annan blodgrupp. Det får i så fall vara vid direkt livräddande ingrepp, t ex barn med dialysproblem eller vid kombinerad njur- och levertransplantation. Man bör också väga in risken för hemolys hos mottagaren, när O-organ doneras till annan.

Njurtransplantation med organ från levande givare kan numera ske oavsett blodgrupp (dvs blodgruppsidentisk, -kompatibel eller icke kompatibel). Transplantation över blodgruppsbarriären är genomförbar efter förbehandling av mottagaren med bl a immunadsorbktion av blodgruppsantikroppar.